

Wijsgerige antropologie (A000432)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 2) Nederlands Gent hoorcollege
werkcollege

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Focquaert, Farah LW01 Verantwoordelijk lesgever
Vervisch, Thomas LW01 Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen	5	A
Bachelor of Arts in de wijsbegeerte	5	A
Bachelor of Science in de politieke wetenschappen	5	A
Bachelor of Science in de sociologie	5	A
Keuzepakket Wijsbegeerte en moraalwetenschappen	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Wijsgerige antropologie, mensbeelden, maakbaarheid van de mens, zingeving, levenskunst, filosofie van de neuropsychiatrie, de neurowetenschappen, het strafrecht, de vrije wil en agency

Situering

Dit basisvak helpt studenten inzicht verwerven in historisch en actueel wijsgerig en wetenschappelijk denken over de menselijke natuur.

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel onderzoeken we hoe men, zowel in westerse als oosterse wijsgerige en religieuze tradities, nadenkt over de fundamentele eigenschappen van de mens. Vragen aan de orde zijn: wat voor een wezen is de mens? Hoe onderscheidt de mens zich van (andere) dieren? Wat is de positie van de mens in de natuur en de kosmos? Is de mens een schitterend ongeluk of de kroon op de schepping? Hoe kan de mens, in het licht van de moderniteit en van wetenschappelijke ontwikkelingen zoals de neurowetenschap en de evolutietheorie, aan zingeving doen? Waarop kunnen we ons baseren om een authentiek en betekenisvol leven te leiden? Is zoiets wel mogelijk, in acht genomen de opvatting van meerdere auteurs dat het menselijk gedrag gedetermineerd verloopt en de mens voortdurend ten prooi valt aan zelfbedrog? Op kritische wijze bespreken we de opvattingen over deze en gerelateerde vragen van uiteenlopende auteurs (e.g. Confucius, Freud, Sartre, Spinoza, Paul Bloom, Derk Pereboom, Nicholas Humphrey, Daniel Dennett, Pascal Boyer, David DeGrazia, Martha Nussbaum, Amia Srinivasan) en binnen verschillende denkkaders (Boeddhisme, cognitieve psychologie en neurowetenschappen, vrije wil skepticisme, philosophy of mind, etc.). We wikken en wegen de inzichten die door deze en andere auteurs zijn ontwikkeld over de vraag wat levenskunst is en hoe men een authentiek leven kan opbouwen.

Begincompetenties

Geen begincompetenties vereist.

Eindcompetenties

- 1 Kritisch inzicht in historische en hedendaagse mensbeelden binnen de sociale wetenschappen en neurowetenschappen.
- 2 In staat zijn om relevante wijsgerig-antropologische vragen en problemen in diverse actuele maatschappelijke debatten en contexten te identificeren en te verwoorden.
- 3 Algemene kennis hebben van enkele belangrijke actuele wetenschappelijke en wijsgerige pogingen om deze vragen te beantwoorden.
- 4 Een kritisch inzicht hebben in de filosofische posities en theorieën over de menselijke natuur die onderliggend zijn aan die pogingen.
- 5 Dit inzicht gebruiken om een eigen oordeel over vragen m.b.t. de menselijke natuur te vormen en te verdedigen.
- 6 De verworven vaardigheden zelfstandig kunnen toepassen op debatten en contexten die gerelateerd zijn aan zingeving.
- 7 In staat zijn tot zelfstandige lectuur van wijsgerig-antropologische basisteksten.
- 8 Algemeen inzicht hebben in wijsgerige pogingen om te omschrijven wat een authentiek en zinvol leven betekent.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Het grootste deel van de lessen (36u) bestaat uit hoorcolleges.

In de werkcolleges staat de analyse van mensbeelden centraal. De werkcolleges zijn opgedeeld in verschillende onderdelen. Ten eerste, in de luistercolleges krijgen de studenten extra wijsgerig antropologische thema's aangeboden in de vorm van een drietal lezingen (de inhoud van de lezingen behoort tot de examenleerstof). Ten tweede, tijdens de leescolleges gaan de studenten aan de slag met bronnen waarin de verschillende mensbeelden worden geanalyseerd. Ten derde, in het schrijfcollege wordt er tijdens de les zelf een schrijfpodricht uitgevoerd. Ten laatste wordt er in de spreekcolleges in kleine groepjes een socratisch gesprek gevoerd over een wijsgerig antropologische thema. Elk onderdeel wordt afzonderlijk geëvalueerd.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Psych. The Story of the Human Mind.

Richtprijs: € 25

Optioneel: nee

Bijkomende info: Naast het boek worden er aanvullende teksten op Ufora geplaatst.

Referenties

- D. Eagleman: The brain. The story of you (Canongate books, 2016)
B. Waller: The stubborn system of moral responsibility (MIT Press, 2014)
Confucius: De gesprekken (Uitgeverij Augustus, 2014)
Aristoteles: Ethica (Historische Uitgeverij, 1999)
David Hume: Traktaat over de menselijke natuur (Uitgeverij Boom, 2007) Spinoza: Ethica. (Prometheus, 2015) Jean-Paul Sartre: Walging (roman, diverse edities), Het existentialisme is een humanisme (diverse edities)
D. Dennett: 'Darwins gevaarlijke idee.' Olympus, 2006.
Janet Radcliffe Richards: Human Nature after Darwin: A Philosophical Introduction (Routledge, 2001)
Thomas Suddendorf: The Gap. The Science of What Separates us from Other Animals (Basic Books, 2013)
C. Darwin: On the Origin of Species (Oxford World Series, 1859/2009)
Andrea L. Glenn & Adrian Raine, Psychopathy: An introduction to biological findings and their implications (NYU Press, 2014).

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Door docent of praktijkassistent (op afspraak).

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Peer en/of self assessment, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

- schriftelijk examen: Bij de beoordeling wordt afgetoetst in welke mate de student de eindcompetenties beheerst. De student kan een goede eindscore behalen wanneer hij de vragen pertinent, correct, en volledig beantwoordt en blijk geeft van inzicht in de materie. Ook dient hij theoretische concepten correct en met inzicht in de materie te kunnen toepassen op praktijkgevallen. Er wordt bovendien van de student verwacht dat hij zijn antwoord gestructureerd en helder weergeeft.

Werkcolleges

- Werkstuk: korte schrijftaak in de les tijdens het werkcollege (direct indienen zonder mogelijkheid van gebruik GAI-tools).
- Participatie: participatie tijdens de leescolleges (vooraf lezen van teksten, actieve bijdrage tijdens de les), participatie tijdens het socratisch gesprek.
- Peer- en/of self-assessment: studenten evalueren elkaar tijdens leescolleges en het socratisch gesprek.

Eindscoreberekening

De werkcolleges staan op 8 punten van de 20 punten.

Het examen staat op 12 punten van de 20 punten.

Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van beide onderdelen kan men niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel en wordt het eindcijfer teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20) indien het eindcijfer hoger ligt. Om te slagen voor de werkcolleges dient men deel te nemen aan alle onderdelen (luister-, lees-, schrijf- en spreekcolleges).

Faciliteiten voor werkstudenten

Faciliteiten:

- 1 Mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid voor bepaalde onderdelen.
- 2 Mogelijkheid tot mondeling examen op ander tijdstip binnen het academiejaar
- 3 Mogelijkheid tot feedback na afspraak tijdens kantooruren
- 4 Mogelijkheid tot aangepast traject voor de werkcolleges.

Extra informatie:

Voor meer informatie omtrent flexibel studeren: <http://www.flw.ugent.be/flexibelstuderen>